

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25Co/326/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4412222330
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 09. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lýdia Gálisová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2016:4412222330.3

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Lýdie Gálisovej a členov senátu JUDr. Márie Malíkovej a JUDr. Sone Vackovej, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom 811 09 Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpený: Fridrich Paľko, s. r. o., so sídlom 811 09 Bratislava, Grösslingova 4, v mene ktorého vykonáva advokáciu ako konateľ advokát doc. JUDr. Branislav Fridrich, PhD., proti žalovanému: Slovenská republika a v jej mene konajúce Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Bratislava, Župné námestie 13, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Komárno zo 4. decembra 2015 pod č.k. 15C/673/2012-128, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e** .

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie uložil žalobcovi povinnosť v lehote 3 dní od právoplatnosti uznesenia zaplatiť súdny poplatok za odvolanie vo výške 20 eur /zo dňa 23. 06. 2014/ a súdny poplatok za vyhotovenie rovnopisu odvolania urobené elektronickými prostriedkami podpísané zaručeným elektronickým podpisom, ktoré tvorí súdny spis a rovnopisu tohto odvolania doručovaného žalovanému vo výške 3 eurá príkazom na úhradu na účet súdu s tým, že súdne poplatky sú vyrubené podľa položky 7a a 20a sadzobníka súdnych poplatkov.

2. Žalobca podal v zákonnej lehote odvolanie a žiadal, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zrušil bez náhrady. Dôvodil, že je nepreskúmateľné pre úplnú absenciu dôvodov jeho vydania, keď neobsahuje podstatnú náležitosť tohto druhu rozhodnutia a tým je odôvodnenie. Podľa položky 7a sadzobníka súdnych poplatkov sa poplatok vyrubuje za žalobu na náhradu škody spôsobenej nezákonným úradným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Ako vyplýva z tejto definície spoplatneného úkonu, spoplatneniu podlieha len podanie žaloby na náhradu škody. Dôvodil tiež dôvodovou správou k vládnemu návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 145/1995 Z.z. o správnych poplatkoch a odôvodnením pozmeňujúceho a dopĺňajúceho návrhu poslancov Antona Martvoňa, Otta Brixiho, Daniela Duchoňa a Ladislava Kamenického k vládnemu návrhu zákona. Podal odvolanie proti rozsudku a nie žalobu, súd nie je oprávnený svojvoľne rozširovať okruh úkonov podliehajúcich súdnemu poplatku. Preto nemôže byť vyzvaný na platenie súdneho poplatku za podané odvolanie. V prílohe zákona č. 71/1992 Zb. (sadzobník súdnych poplatkov) nie je jasne a jednoznačne stanovená poplatková povinnosť za podanie odvolania voči rozhodnutiu súdu o žalobe na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Poplatková povinnosť mu bola uložená v prípade, keď ju nemal, čo predstavuje zásah do jeho práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 Ústavy, a porušenie čl. 12 ods. 1 a čl. 13 Ústavy. Podľa ustanovenia § 18ca ZoSP z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. 09. 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012. V danom prípade bola žaloba podaná pred 01. 10. 2012, konanie sa teda začalo pred účinnosťou zákona č. 286/2012 Z.z.

3. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané stranou v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359, 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spĺňa náležitosti § 363 CSP, viazaný dôvodmi a rozsahom odvolania (§ 379, § 380 CSP), viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) vec prejednal a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné a napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

4. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

5. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

6. Podľa § 470 ods. 2 CSP, právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní vecí, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany.

7. Civilný sporový poriadok, ktorý bol prijatý zákonom č. 160/2015 Z.z. a nadobudol účinnosť 01.07.2016 vychádza z princípu aplikácie procesných noriem v ňom obsiahnutých na všetky konania, teda aj na tie, ktoré boli začaté pred dňom jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 1 a 2 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti, pričom právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

8. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len "Zákon o súdnych poplatkoch"), súdne poplatky (ďalej len "poplatky") sa vyberajú za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú na návrh a za úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry (ďalej len "poplatkový úkon") uvedené v sadzobníku súdnych poplatkov a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len "sadzobník"), ktorý tvorí prílohu tohto zákona.

9. Podľa § 2 ods. 4 Zákona o súdnych poplatkoch, v odvolacom konaní je poplatníkom odvolateľ, v konaní o žalobe na obnovu konania je poplatníkom ten, kto podal žalobu na obnovu konania, v dovolacom konaní je poplatníkom dovolateľ, v konaní o kasačnej sťažnosti je poplatníkom ten, kto podal kasačnú sťažnosť.

10. Poplatková povinnosť vzniká podaním žaloby, návrhu, odvolania, žaloby na obnovu konania, dovolania, kasačnej sťažnosti alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom žalobca alebo navrhovateľ, odvolateľ, ten, kto podal žalobu na obnovu konania, dovolateľ a ten, kto podal kasačnú sťažnosť (§ 5 ods. 1 písm. a) Zákona o súdnych poplatkoch).

11. Podľa § 6 ods. 1 Zákona o súdnych poplatkoch, sadzba poplatku je uvedená v sadzobníku percentom zo základu poplatku (ďalej len "percentná sadzba") alebo pevnou sumou. Ak tento zákon neustanovuje inak, je poplatok za odvolanie päť eur a poplatok za dovolanie 10 eur.

12. Ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednej inštancii. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá aj v odvolacom konaní vo veci samej. Poplatok za dovolanie a kasačnú sťažnosť sa vyberá vo výške dvojnásobku poplatku ustanoveného v sadzobníku (§ 6 ods. 2 Zákona o súdnych poplatkoch).

13. Podľa § 18ca Zákona o súdnych poplatkoch, z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012.

14. Podľa sadzobníka súdnych poplatkov tvoriaceho prílohu Zákona o súdnych poplatkoch bod I., poplatky vyberané v civilnom procese a správnom súdnom procese, položka 7a zo žaloby na náhradu

škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom je súdny poplatok 20 eur.

15. V preskúmvanej veci obsah spisu preukazuje, že v konaní vedenom na Okresnom súde Komárno pod sp.zn. 15C/673/2012 sa žalobca domáhal voči žalovanému náhrady škody a nemajetkovej ujmy z dôvodu nesprávneho úradného postupu súdu v exekučných konaniach vedených na Okresnom súde Nové Zámky pod sp.zn. 5Er/505/2006. Rozsudkom Okresného súdu Komárno z 30. 04. 2014 č.k. 15C/673/2012-91 bola žaloba žalobcu zamietnutá a na odvolanie žalobcu, doručené súdu prvej inštancie dňa 23. 06. 2014, Krajský súd v Nitre rozsudkom z 14. 10. 2015 č.k. 11Co/174/2014-115 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalovanému nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. Následne súd prvej inštancie napadnutým uznesením, ktoré je predmetom tohto odvolacieho konania, uložil žalobcovi povinnosť v lehote 3 dní od právoplatnosti uznesenia zaplatiť súdny poplatok za odvolanie a za elektronické podanie spolu vo výške 23 eur.

16. Úvodom je potrebné poznamenať, že do účinnosti novely Zákona o súdnych poplatkoch vykonanej zákonom č. 621/2005 Z.z. boli podľa § 4 ods. 1 písm. c) súdne konania vo veciach náhrady škody spôsobenej rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom oslobodené od poplatku. Uvedená novela však od 01. 01. 2006 toto vecné oslobodenie vypustila, čo dôvodová správa odôvodnila reakciou na neúmerný nárast právne neopodstatnených žalôb o náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. Zároveň v sadzobníku súdnych poplatkov v položke 7a bol zavedený nový paušálny poplatok za žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom vo výške 3.000,- Sk. Ďalšou novelou Zákona o súdnych poplatkoch vykonanou zákona č. 273/2007 Z.z. účinného od 01.07.2007 bolo ust. § 4 ods. 1 doplnené o písm. k), ktorým bolo opätovne zavedené oslobodenie súdnych konaní vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom od poplatku zároveň s vypustením položky 7a zo sadzobníka súdnych poplatkov. Posledná zmena v tomto smere bola uskutočnená zákona č. 286/2012 Z.z., ktorým sa zmenil Zákon o súdnych poplatkoch s účinnosťou od 01. 10. 2012 a ktorým bolo z ust. § 4 ods. 1 vypustené písm. k) a v sadzobníku súdnych poplatkov za položku 7 bola vložená položka 7a v znení, podľa ktorého zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom je sadzba poplatku 20 eur, čím zákonodarca reagoval podľa dôvodovej správy k tejto novele na nárast právne neopodstatnených žalôb o náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. na súdoch. Znamená to potom, že po 01. 10. 2012 konania vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom nie sú oslobodené od poplatkovej povinnosti, a preto žalobcovi v súvislosti s podaním takéhoto návrhu, ktorý je v zmysle § 2 ods. 1 písm. a) Zákona o súdnych poplatkoch poplatníkom, vzniká podľa § 5 ods. 1 písm. a) Zákona o súdnych poplatkoch poplatková povinnosť. Rovnako tak sa poplatníkom v týchto veciach v zmysle § 2 ods. 4 Zákona o súdnych poplatkoch stáva i ten, kto podal odvolanie, resp. ten, kto podal dovolanie, ktorým obdobne poplatková povinnosť podľa § 5 ods. 1 písm. a) vzniká podaním odvolania a dovolania. V tomto smere žalobcom predkladané úvahy, že spoplatneniu podlieha len podanie žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom a nie i ďalšie úkony vo veci samej, akým je i odvolanie, odvolací súd nezdieľa. V tejto súvislosti poznamenáva, že tieto nielenže sú rozporné s vyššie citovanou zákonnou úpravou, ale je ich potrebné hodnotiť ako tendenčné a účelové, keď zákonodarca nad akúkoľvek pochybnosť v Zákone o súdnych poplatkoch za poplatníka v odvolacom konaní označuje odvolateľa a ani poznámka k položke 7a v sadzobníku súdnych poplatkov jeho poplatkovú povinnosť nevylučuje, resp. neurčuje iný režim (ako napr. poznámka k položke 13, spoločná poznámka k položkám 1, 3, 6, 7 až 7d, 9, 9a, 14 a 16, poznámka k položke 9, atď.). I keď tvrdenie žalobcu o vylúčení analógie v poplatkových veciach je súladné s ustálenou judikatúrou a odvolací súd ho ani nespochybňuje, uložením poplatkovej povinnosti za odvolanie voči rozhodnutiu vo veci samej v konaní o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom nedochádza tak k svojvoľnému rozširovaniu okruhu úkonov podliehajúcich poplatkovej povinnosti a ani k použitiu analógie legis pri vyrubení súdneho poplatku. Neobstojí ani poukaz žalobcu na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4Cdo 39/2007 riešiaci právnu otázku, ktorá na daný prípad nedopadá.

17. Za situácie, že v prejednávanej veci ide o konanie na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom začaté na základe žaloby pred účinnosťou zákona č. 286/2012 Z.z. a že odvolanie proti zamietajúcemu rozsudku súdu prvej

inštancie žalobca podal po jeho účinnosti, je potom potrebné posúdiť vznik poplatkovej povinnosti odvolateľa i z hľadiska prechodného ustanovenia k úpravám účinným od 01. 10. 2012 a to § 18ca Zákona o súdnych poplatkoch. Pri výklade tohto ustanovenia nemôže byť sporu o tom, že zmyslom tam uvedenej úpravy je vyňať niektoré úkony alebo konania z režimu spoplatňovania založeného zák. č. 286/2012 Z.z. Pre danú vec je preto určujúcim hľadiskom zaradenie úkonu, ktorý sa má spoplatniť pod niektorú z častí tejto zákonnej definície. Pri snahe o zodpovedanie tejto otázky si treba uvedomiť, že právna úprava súdnych poplatkov pracuje s legislatívnou skratkou "poplatkový úkon", pod ktorú zahŕňa jednotlivé úkony alebo konania súdov vykonávané na návrh a tiež úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry. Pretože odvolanie je úkonom strany sporu, je vylúčené, aby mohlo byť úkonom orgánu štátnej správy súdov alebo prokuratúry a rovnako tak nie je ani návrhom na vykonanie určitého úkonu súdom. Z charakteru odvolania vyplýva, že je návrhom na začatie osobitného konania a to konania odvolacieho. V súvislosti s poplatkovou povinnosťou žalobcu za odvolanie je takto potom rozhodujúce, či odvolacie konanie bolo začaté do 30. 09. 2012. Preukázateľne odvolacie konanie začalo podaním odvolania po tomto dni a teda odvolateľovi v súvislosti s podaním odvolania vznikla poplatková povinnosť. Preto súd prvej inštancie napadnutým uznesením správne vyrubil žalobcovi za podané odvolanie súdny poplatok aplikujúc tak platnú právnu úpravu účinnú v čase vzniku poplatkovej povinnosti a rovnako tak správne stanovil i výšku súdneho poplatku v sume 20 eur v súlade s položkou 7a sadzobníka súdnych poplatkov.

18. Vo vzťahu k poplatku vyrubenému podľa položky 20a sadzobníka, tento poplatok bol zaradený v sadzobníku aj v čase podania žaloby, a s účinnosťou od 1. apríla 2013 bol zmenený na vyrubenú výšku. Aj ohľadom tejto povinnosti odvolací súd považuje za rozhodujúce, kedy bol vykonaný tento poplatkový úkon súdu, pričom zo spisu vyplýva, že to bolo po 01. 04. 2013. Preto aj v tomto prípade súd prvej inštancie napadnutým uznesením správne vyrubil žalobcovi poplatok za vyhotovenie rovnopisu odvolania urobeného elektronickými prostriedkami so zaručeným elektronickým podpisom, ktoré tvorí súdny spis a rovnopisu tohto odvolania doručovaného žalovanému v sume 3 eurá podľa položky 20a sadzobníka súdnych poplatkov.

19. I keď súčasťou základného práva na súdnu ochranu a s ňou súvisiaceho práva na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, ako i čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je i riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, tomuto právu zodpovedá i odôvodnenie rozhodnutia, ktoré nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami sporu (porovnaj IV. ÚS 115/03). Podstatou súdneho rozhodnutia je totiž poskytovanie materiálnej právnej ochrany dotknutých práv a nie prepiaty formalizmus pri vyhotovení súdneho rozhodnutia. Hodnotiac preskúmané uznesenie súdu prvej inštancie vo svetle týchto záverov, odvolací súd považuje tvrdenie žalobcu o jeho nepreskúmateľnosti za nedôvodné. Predmetné rozhodnutie totiž obsahuje zákonom požadované náležitosti podľa § 236 CSP a to označenie súdu, ktorý ho vydal, označenie strán a ich zástupcov, označenie prejednávaného sporu, výrok, stručné odôvodnenie, poučenie o odvolaní a deň a miesto vydania uznesenia. Z jeho odôvodnenia tiež nad akúkoľvek pochybnosť plynie, že súdny poplatok v sume 20 eur bol žalobcovi vyrubený za odvolanie, v akej výške a podľa akého ustanovenia Zákona o súdnych poplatkoch (položka 7a sadzobníka) a súdny poplatok v sume 3 eurá bol žalobcovi vyrubený za vyhotovenie rovnopisu odvolania urobeného elektronickými prostriedkami so zaručeným elektronickým podpisom, ktoré tvorí súdny spis a rovnopisu tohto odvolania doručovaného žalovanému, jeho výška a ustanovenie Zákona o súdnych poplatkoch (položka 20a sadzobníka).

20. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde,

ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).